

Alustusten jälkeen avattiin keskustelu. Tilaisuudessa esitetyt kysymykset ja vastaukset on esitetty alla.

Kysymys: Kuka on laatinut kysymykset oppilaille, koska ne ovat kysyjän mielestä puolueellisia. Kysymykset ohjaavat tiettyyn tavoitteeseen eikä missään kysymyksessä ole lähtökohtana 0-vaihtoehto. Lapset kokivat, etteivät pysty vastaamaan oikein kysymyksiin.

Vastaus: Kiitos palautteesta. Kysymysten valmistelu pohjautuu THL:n, Mannerheimin lastensuojeluliiton ja Kuntaliiton materiaaleihin ja asiassa on konsultoitu Lapsiasiavaltuutetun toimistoa. Kyselyt ovat laatineet perusopetuspäälliköt ja rehtorit yhteistyössä em. asiantuntijoiden palautteiden perusteilla.

Kysymys: Onko laskettu vaihtoehto, jossa investointi tehdään nykyiselle oppilasmäärälle Riistaveden alueella.

Vastaus: Tilakeskus on laskenut investointivaihtoehdot esitettyjen verkostovaihtoehtojen mukaisesti.

Kommentti: Kun tehdään ihmiseen liittyviä vaikutuksia, on otettava huomioon lapset ja noudatettava YK:n lastenoikeuksien sopimusta. Lasten yhdenvertaista kohtelua on noudatettava. Lueteltiin myös muut lait, jotka on otettava huomioon, kun valmistellaan esityksiä kouluverkostosta.

Verkkovälitteinen opetus on myös mahdollista ja se avaa ovia monien valinnaisten aineiden opetukseen. Säästytään koulukuljetuksista ja uusilta investoinneilta, Kuopiolla on lupa tehdä toisin myös opetusjärjestelyissä.

Kysymys: Anne Setälä, Juantehtaan koulun vanhempainyhdistyksen edustaja, luovutti kyläläisten adressin koulun säilyttämisen puolesta.

Hän myös tiedusteli, että miksi opettajat eivät voi liikkua, miksi lapset laittaa liikkumaan?

Vastaus: Opettajat liikkuvat jo nykyisin, mutta siinä vaiheessa, kun oppilasmäärät laskevat pieniksi, opetuksen järjestäminen siten, että koululla olisi myös päätoimisia opettajia, vaikeutuu.

Verkkovälitteinen opetus on jo nyt mahdollista mm. kielten opetuksessa, mutta perusopetuksessa tarvitaan myös henkilökuntaa ohjaamaan ko. tunteja. Lukiossa ko. opetuksen järjestäminen on huomattavasti helpompaa.

Valmistelussa lasten edun näkökulma on ollut lähtökohta, kylien tyhjentäminen ei ole suunnitelman tavoitteena, palveluverkostoa tarkastellaan lasten määrän vähenemisen vuoksi.

Kysymys: Miksi ei ole esitetty vaihtoehtoa, että Riistaveden yläkoulun oppilaat siirtyvät Juankoskelle tai keskustaan. Juankoskella on enemmän yläkoululaisia kuin Riistavedellä.

Vastaus: Kun vaihtoehtoja mietittiin, myös Riistaveden alueen yläkoululaisten siirtyminen oli esillä, mutta siinä vaihtoehdossa Vehmersalmen yläkoululaisten koulumatkat tulisivat liian pitkiksi.

Suunnittelussa on myös huomioitu Riistaveden alueen sijoittuminen mahdollisena työssäkäyntialueena ja myös se vaikutti nykyisiin vaihtoehtoihin.

Kysymys: Opetuksen laatu piti olla verkostovaihtoehdon lähtökohtana, josta ei nyt keskustella lainkaan.

Vastaus:

Vaihtoehtojen vaikutus opetuksen laatuun on arvioitu. Valmistelussa "palasteltiin" perusopetuksen laatua (mm. pätevät opettajat, valinnaisuus, kolmiportainen tuki, yhteistöllinen/yksiköllinen tuki, kouluterveydenhuolto), kun koulun oppilasmäärä menee liian pieneksi, opettajien opetusvelvollisuustunnit eivät enää täyty ja pätevien opettajien saanti vaikeutuu. Pelkona on, että opettajat joutuvat opettamaan oppiaineita, joihin heillä ei ole pätevyyttä ja tämä vaikuttaa oppilaiden oppimistulokseen ja jatkokoulutusmahdollisuuksiin.

Kysymys: Koulumatkojen pituus vaikuttaa oppilaiden jaksamiseen ja harrastusmahdollisuuksiin

Edellinen vastaus jatkuu: Lapsivaikutusten arviointi tehtiin ennakkoon, jossa oppilailta kysyttiin samoja asioista kuin itseltä kysyttiin ja tavoitteena oli, että kysymykset olisivat mahdollisimman neutraaleja. Seinät eivät pätevöitä opettajia.

Kysymys: Keskustelun seuraamisessa ihmetyttää, että miksi tyydytään toteamukseen, että väki vähenee. Onko mietitty mitä voidaan tehdä, että asukasmäärä saadaan kasvuun.

Vastaus: Tiedetään kuntaliitoksen yhteydessä Juankosken tekemät toimenpiteet työpaikkojen ja asukkaiden säilyttämiseksi ja lisäämiseksi. Kaikkien tahtotila on, että asukasmäärä säilyy myös jatkossa.

Kysymys: Kuopion kaupunki tekee hienoja strategioita ja käytännöt ovat päinvastaisia. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman visio on, että lapsen oikeudet tunnetaan ja niitä toteutetaan ja lasten mielipiteet huomioidaan asioiden valmistelussa. Mannerheimin Lastensuojeluliiton julisteessa todetaan, että lasten vaikutusten ennakoarviointi on tehtävä riittävän ajoissa. Muuruveden koulussa ei ole tärkeintä opettajan pätevyys vaan tärkeintä on turvallinen koulu-yhteisö, 50 lapsen opetus pystytään järjestämään asianmukaisesti. Eikö kasvun ja oppimisen toimialueen haluta kantavan vastuuta kaikkien alueiden vetovoimaisuudesta myös maaseutu-alueella.

Vastaus: Kaikki vaikutusten arvioinnit ehtivät ja tulevat lautakunnan tietoon ennen päätöksen tekoa. Päätösehdotusta ei ole vielä tehty.

Kommentti: Kouluterveydenhuollon osalta Riistavedellä ei ole terveyskeskusta, Juankoskella on terveyskeskus ja siellä pysytään hoitamaan mm. koulutapaturmat. Lasten harrastukset ennen koulu alkua ja koulun päättymisen jälkeen päättyvät kokonaan, jos koulumatkat koulumatkaan käytetty aika pitenee. Ei ole perusteita siirtää Juankosken yläkoululaisia Riistavedelle.

Kysymys: Kuopion kaupungin toiminta-ajatus - hyvä ja kestävä kasvu, miten tämä toteutuu näillä verkostoratkaisuilla. Kerrattiin kaupungin strategiaa ja tavoitteita. Miten verkostoratkaisussa nähdään lupa tehdä toisin, aikooko Kuopio satsata lasten ja nuorten hyvinvointiin?

Vastaus: Vuoden 2019 talousarviossa on esitetty lisäresurssia oppilashuoltoon. Koulut eivät yksin riitä kylien elinvoimaisuuteen, tarvitaan myös muita vetovoimatekijöitä.

Kysymys: Onko huomioitu suunnitelmassa Finnpulpin mahdollinen tuleminen?

Vastaus: On huomioitu ja siksi Riistavesi on valittu investointialueeksi.

Kysymys: Mitä Muuruveden kiinteistön osalta on suunniteltu jos se jää pois käytöstä?

Vastaus: Päivähoito jää ko. kiinteistöön ja muu käyttämättä jäävä tila mahdollisesti puretaan.

Kysymys: Miksi Nilsin aluetta ei ole otettu huomioon kouluverkostotarkastelussa?

Vastaus: Ohjausryhmässä asiasta keskusteltiin ja todettiin, että, että Nilsiä aluetta ei oteta mukaan tarkasteluun. Myöhemmin kuitenkin myös Nilsiä on sivuttu. Nilsiä yhtenäiskoulussa on oppilaita n. 500 ja se on toimiva yksikkö. Palonurmen koulun tilanne tullaan selvittämään, mutta siellä koulumatkojen pituus asettaa omat haasteensa. Pajulahden koulun tilannetta selvitettiin muutama vuosi sitten yhteistyössä Siilinjärven kunnan kanssa.

Kysymys: Pekka Niiranen esitti jossain lehtiartikkelissa, että oppilaskohtainen hinta nousee maaseutualueena niin korkeaksi, että se ei ole oikeudenmukaista muita kouluja kohtaan.

Vastaus: Asumispaikasta jokainen päättää itse ja silloin on myös hyväksyttävä palvelutaso.

Kysymys: Kuulostaa siltä, että sitä saa mitä tilaa, miksi haluatte asua alueella. Muuruveden alueen huoltajat ovat keränneet myös adressin koulun säilyttämisen kannalla ja se tullaan luovuttamaan ennen päätöksentekoa. Osa alueen elinvoimaa on se, että lähipalvelua on voitu tarjota varhaiskasvatusta ja perusopetusta. Miksi koulutusta ei kehitetä, on esimerkkejä verkko-opetuksesta etänä, mainittiin esimerkkinä Lapinjärvi/Eskolan koulu. Kehittämistyötä pitää tehdä, Kuopio on valittu maakuntaan digiveturiksi.

Vastaus: Kyllä opetusta kehitetään, on saatu ICT-infraa ja laitteistoa kuntoon, opettajien osaamista kehitetään koko ajan. Kaikilla kunnilla on vielä haasteita, jo olemassa olevaa etä-opetusta kehitetään edelleen.

Kaikilla alueilla asuvat asukkaat ovat yhtä arvokkaita, mutta miten kaikille alueille saadaan elinvoimaa? Viitostien kasvuväylän varteen syntyy uusia työpaikkoja. Jos saadaan uusi maailman suurin biojalostamo Finnulp, se tuo uusia työpaikkoja ja saadaanko 9-tien kehitystä sitä kautta.

Kommentti: Muuruveden lasten lukumäärä epäiltiin ja se pyydettiin tarkistamaan.

Kysymys: Miten on mahdollista, että tilakeskuksen tilavuokralaskelmia ei ole tehty samoilla kriteereillä? Jäi vielä epäselväksi, miten uskalletaan harkita oppilaiden siirtämistä toimintakuntolisista kiinteistöistä Riistavedelle, mikäli entistä rakennusta korjataan. Kaupungin strategia vesitetään tällä toimenpiteellä, täällä alueella oppilasmäärä ei vielä edellytä koulujen yhdistämistä. Kuntaliitosneuvotteluissa annettiin ymmärtää, että kouluverkosto säilyy ennallaan.

Vastaus: Tilakeskuksen laskelmat on tehty parhaalla taidolla ja tiedoilla ja samoilla periaatteilla kaikissa tilaratkaisuvaihtoehdoissa. Ratkaisussa ei ole lähdetty euroehdoilla, mutta päätäjät tarvitseva päätöksen tekoa varten myös tiedot talousvaikutuksista.

Riistaveden molempien kiinteistöjen osalta on tehty kuntotutkimus ja sen pohjalta on laadittu investointivaihtoehdot. Tilakeskuksen tehtävänä on tehdä turvallisia ja terveitä oppimisympäristöjä.

Kommentti: Muuruveden opettaja toi Joensuussa järjestetystä koulutustilaisuudesta terveisiä, jossa oli tutustuttu yhtenäiskouluun. Hän totesi, että nykyiset luokkakoot ovat sellaisia, että ne ovat oppilaan voimavara. Muuruveden koulu on perusterve koulurakennus ja maailman paras, toimiva koulu yhteisö, jossa lapset, perheet, opettajat ja kyläyhteisö toimivat yhteistyössä.

Kysymys: Alueen elinvoimaisuudesta keskustellaan ja pitäjänraadien puolesta todettiin, että Valmetin tehtaalla on tulossa sukupolvenvaihdos ja sitä kautta on uusia työntekijöitä/perheitä on tulossa alueelle. Kysymyksiä viestiseinalle on lähetetty, mutta niitä ei ole tullut esille. Talousvaikutukset ovat tulleet samana päivänä nettiin, kun on kuulemistilaisuus, eikä niihin ole ehtinyt perehtyä. Kyläkoulujen osalta voidaan todeta, että esimerkiksi Vehkalammien koulu, joka on peruskorjattu koulu, on koulu, johon vanhemmat haluavat lapsensa. Koko kylä kasvat-
taa lapsia ja koulu on koko yhteisön kivijalka.

Vastaus: Materiaalia tulee verkkosivuille sitä mukaa, kun ne valmistuvat. Kysymyksiä voi lähettää koko ajan ja niihin vastataan joko sähköpostilla ja puhelimella.

Vehkalammin oppilasmäärä on keskimäärin 60-70 oppilasta.

Kysymys: Perustuslain mukaan oppilaiden opetus on järjestettävä mahdollisimman lähipalveluna, eikä koulumatka saa kasvaa kohtuuttomaksi. Mikäli kouluverkosto toteutuu, onko tulossa kevyen liikenteen väyliä ja katuvaloja? Järjestetäänkö lapselle sairaustapauksessa taksi-kyty kesken koulupäivän kotiin?

Vastaus: Koulukuljetussuunnittelussa huomioidaan perusopetuslaki ja koulukuljetus-periaatteet. Tällä hetkellä pisin koulumatka Kuopion alueella on 57 km.

Ely-keskus myöntää määrärahat kevyen liikenteen väylien ja katuvalojen rakentamiseen.

Kysymys: Yläkouluikäisten määrässä ei ole tulossa laskua, oppilasmäärä tulee kasvamaan Valmetin myötä ja mahdollinen Finnpulp lisää myös asukkaita/oppilaita. Onko oikein, että kunta on pakkoliitetty Kuopioon ja se kostetaan meidän lapsille?

Vastaus: Juankoski teki aikanaan kaikkensa kaupungin kehittämiseksi ja toivottavasti löytyy uusia yrityksiä, jotka lisäävät alueen vetovoimaisuutta ja asukasmäärää.

Kommentti: Kuulemistilaisuuden tarkoituksena on kuulla palvelun saajia, jotka ottavat asian tunteella, koska suunnitelmat koskevat heitä. Hyvä kuulemistilaisuus on sellainen, että esitellään vaihtoehto, jota palvelun saajat haluavat, eli vaihtoehto 4.

Kysymys: Onko laskelmissa huomioitu lähiliikunta-alueen käyttömahdollisuus? Onko samat palvelut tarjolla Juankosken yläkoululaisilla myös Riistaveden koulun yhteydessä. Onko myös mietitty, voiko Vehmersalmelta voi mennä Etelä Kuopioon tai voiko mennä naapurikunnan puolelle. Puhutaan vain 1. vaihtoehdosta, onko kaikki vaihtoehdot vielä auki.

Vastaus: Lautakunta tekee päätöksensä aikaisintaan joulukuussa, eikä esitystä ole vielä tehty minkään vaihtoehdon osalta. Mitään vaihtoehtoista ei ole siis päätetty, prosessi on vasta alullaan.

Lähiliikunta-alue/kuntosali säilyy kaikissa vaihtoehtoissa ja uusien kouluinvestointien yhteyteen suunnitellaan aina myös lähiliikunta-alue.

Kysymys: Onko suunniteltu, että Vehmersalmen oppilaat kävelevät lossin ylityksen? Yläkoulu-
laisten osalta oppilaat tulisivat hajautumaan eri alueille, mikäli lukio lakkautuu, alueelle ei jää enää mitään keskiasteen opetusta, kun ammattikoulu on lakkautettu. Nykyisissä kouluissa on hyvät tilat ja pedagogiikka, miksi puhutaan huonosta pedagogiikasta?

Vastaus: Oppilaat eivät joudu kävelemään lossin ylitystä, mikäli sellainen vaihtoehto toteutuu. Juankosken lukion osalta yhdeksäsluokkalaista noin kolmannes on tullut lukioon, jatkossa n. 10 opiskelijaa / vuosiluokka. Etäopetukseen tullaan panostamaan, koska on pienet opetusryhmät, osakurssit + etäkurssit. Opiskelijahinta tulee kasvamaan ja kun opiskelijoilla on vapaa hakeutumisoikeus, tulee osa hakeutumaan muihin lukioihin, joissa on enemmän kurssitarjontaa.

Kysymys: Kouluverkkokeskustelu menee eri suuntaan, kun enemmistö suomalaisista haluaa, että maaseutu pysyy asuttuna. Tilaisuudessa ei ole otettu esille koulun sisäilma-asioita, onko Juantehtaan koulussa edelleen sisäilmaongelmia. Juankoskella on syytä olla myös jatkossa alaja yläkoulu. Niisiestä 60 % menee lukioon ja Juankoskelta 30 %, mistä tämä johtuu. Puhutaan, että maaseutualueella ei ole vetovoimaisuutta, kysyjän mielestä se ei pidä paikkaansa.

Vastaus: Hienoa, että maaseutualueella on vetovoimaa, mutta asukaslukujen muutos osoittaa toista. Mikä on koulun vetovoimatekijä, lapsimäärä vähenee ja sen myötä joudutaan miettimään palvelujen järjestämistä.

Juantehtaan koulun osalta sisäilma-asiat ovat parantuneet tehtyjen toimenpiteiden perusteella. Uusissa rakennuksissa on omat ongelmat, kuten kaikessa rakentamisessa.

Juankosken 9. luokkalaisista n. 30 % menee lukioon ja Nilsiä 9. luokkalaisista n. 40 % ja loput ovat ns. alppilukiolaisia, joten sen perusteella luku nousee 50 % ikäluokasta. Syytä tähän ei ole tutkittu.

Kysymys: Muuruvedellä harrastetaan myös asioita, joista voi tulla lapsia. Tarvitaan vakautta elämään, pitkän aikavälin suunnittelua. Miksi tehdään jatkuvaa koulutarkastelua. Ei puhuta enää kyläkoulusta, puhutaan omasta alueellisesta koulusta, joka tulee tarjota vähintään alasteikäisille lapsille. Ei tarvita vastakkain asettelua kaupungin ja maaseudun välillä, yllättävän monet lapset kärsivät matkapahoinvoinnista, joka vie voimia koulunkäynnistä. Monet perheet haluavat asua maaseudulla, jossa on vähintään koulu, kirkko, hautausmaa ja kauppa. Pedagogiset vaatimukset täytetään täysin Muuruveden koulussa, 70 oppilaan koulu on ihanteellinen koulu yhteisö.

Vastaus: On todettu jo muutamaan kertaan, että tässä ei arvioida nykyisten koulujen opettajien työtä/pedagogiikkaa. Tässä ennakoitaan tulevaa tilannetta, kun oppilasmäärät tulevat laskeumaan. Ei ole kysymys yksittäisen opettajan pätevyydestä tai tavasta toimia, tässä ennakoitaan pidemmällä aikavälillä opetuksen laatua.

Tarvitaan vakautta pidemmällä aikavälillä, siksi esitellään useita vaihtoehtoja.

Kommentti: Todettiin, että on monenlaisella pätevyydellä olevia opettajia. Valinnaisaineiden tarjonta nousee tässä keskustelussa liian merkittävään rooliin, opettajien liikkuminen suositteluvampaa kuin oppilaiden koulumatkat. Koulumatkoilla tapahtuvaan kiusaamiseen on myös erittäin hankala puuttua. Uudet ops:n avulla opetusta voidaan järjestää monipuoliseksi, valinnaisaineiden tarjonta ei ole niin tärkeä asia kuin koulumatkan pituus.

Kommentti: Onko kokemusta kyläkoulusta, oppimisella haetaan sitä, että pääsee työelämään ja tulee hyviä veronmaksajia. Tämän suunnitelman mukaan hyviä kouluja ajetaan alas ja vääditään vastaavasti uusia investointeja. Omat lapset halutaan lähikouluun, mutta työn kannalta ei voida muuttaa.

Kommentti: Palveluverkoston valmistelun toimintakulttuuria ihmeteltiin, erikoista kun työstehtään koillisen alueen koillisen alueen verkostoa pelkästään virkamiestyönä – olisi pitänyt olla mukana mm. kouluterveyshuolto, opettajat, alueen asukkaat. Valmistelijoiden on vaikea perääntyä esityksestä, kun valmistelu on tehty liian pienellä henkilöstöllä.

Lopuksi paikalla olleet valtuutetut esittivät omat puheenvuoronsa, joissa mm. kiitettiin tilaisuudesta ja saadusta palautteesta, jotka tullaan huomioimaan päätöksen teossa.

Kasvun ja oppimisen lautakunnan puheenjohtaja Pekka Niiranen kiitti osallistujien aktiivisuudesta, tilaisuudesta laadittu muistio toimitetaan lautakunnan jäsenille ennen päätöksen tekoa varten.

Kuulemistilaisuudet jatkuvat torstaina Vehmersalmella ja perjantaina Riistavedellä.

Muistion kirjasi

Raija Heinonen
talouspäällikkö

Eila Kumpulainen
suunnittelija

Liitteet

Osallistujaluettelo

Jakelu

Kasvun ja oppimisen lautakunta